

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Inspiratie voor rijk taalonderwijs

Lessenseries rondom gesprekken voeren

Online bijeenkomst basisvaardigheden
Maandag 2 oktober 2023

Inge Jansen & Anne-Christien Tammes

Wat zijn basisvaardigheden taal-Nederlands?

Leesvaardigheid

Schrijfvaardigheid

Mondelinge taalvaardigheid

+

De **taalvaardigheden** die leerlingen als basis nodig hebben om te functioneren in het (vervolg)onderwijs en de samenleving.

Taal-Nederlands

Referentieniveaus beschrijven wat leerlingen moeten kennen en kunnen op het gebied van taal. De ambitie in het po is dat 85% van de leerlingen fundamenteel niveau 1F beheerst en 65% streefniveau 2F. In het vo is het streven dat leerlingen minimaal 2F beheersen voor de basisvaardigheden.

Lezen po / sbo

po-leerlingen	sbo-leerlingen
88% beheerst niveau 1F	39% beheerst niveau 1F
50% beheerst streefniveau 2F	7% beheerst streefniveau 2F

Leerlingen zijn beter in staat informatie op te zoeken en conclusies te trekken, dan dat zij informatie kunnen integreren en evalueren.

Er zijn grote verschillen in de leesvaardigheid van leerlingen tussen scholen met vergelijkbare leerlingpopulaties.

Lezen vo

76% van de 15-jarigen beheerst het minimale leesniveau om goed te kunnen functioneren op school en in de maatschappij.

Leerlingen kunnen informatie opzoeken en teksten begrijpen, maar hebben moeite met reflecteren en evalueren van teksten.

In het vo zien we voornamelijk problemen bij leerlingen uit praktijkonderwijs en vmbo.

Leesmotivatie van veel leerlingen is laag. 30% van de leerlingen in groep 6 heeft weinig leesplezier. Onder 15-jarigen is dit 60%.

Mondelinge taalvaardigheid po / sbo

	po-leerlingen		sbo-leerlingen	
	1F	2F	1F	2F
Luisteren	95%	40%	41%	7%
Spoken	92%	62%	68%	0%
Gesprekken	87%	49%	41%	0%

Mondelinge taalvaardigheid heeft op veel scholen weinig prioriteit. Het accent ligt op lezen, spelling en woordenschat.

Gesprekken voeren en luisteren blijven achter in het basisonderwijs.

Mondelinge taalvaardigheid vo

In het vo hebben we geen landelijke onderzoeksgegevens beschikbaar.

Schrijven po / sbo

po-leerlingen	sbo-leerlingen
73% beheerst niveau 1F	33% beheerst niveau 1F
28% beheerst streefniveau 2F	9% beheerst streefniveau 2F

In zowel po als sbo ligt meer nadruk op vorm dan op inhoud. Ook is er meer aandacht voor het schrijfproduct dan voor het proces.

Gemiddeld besteden zowel po- als sbo-leraren een uur per week aan schrijfonderwijs. Schrijven heeft op veel scholen weinig prioriteit. Het accent ligt op lezen, spelling en woordenschat.

Schrijven vo

52% Van de leerlingen vmbo-basis beheerst niveau 2F. Verder zijn er weinig gegevens bekend over het schrijfniveau in het vo.

Er gaat weinig tijd en aandacht naar schrijfonderwijs door de nadruk op lezen.

Taalbeschouwing en taalverzorging

po / sbo	vo
97% beheerst niveau 1F	60% beheerst niveau 2F

Er gaat relatief (te) veel onderwijstijd naar onderdelen van taalverzorging, omdat dit een onderdeel van het leerlingvolgssysteem is.

In het vo hebben we geen landelijke onderzoeksgegevens beschikbaar.

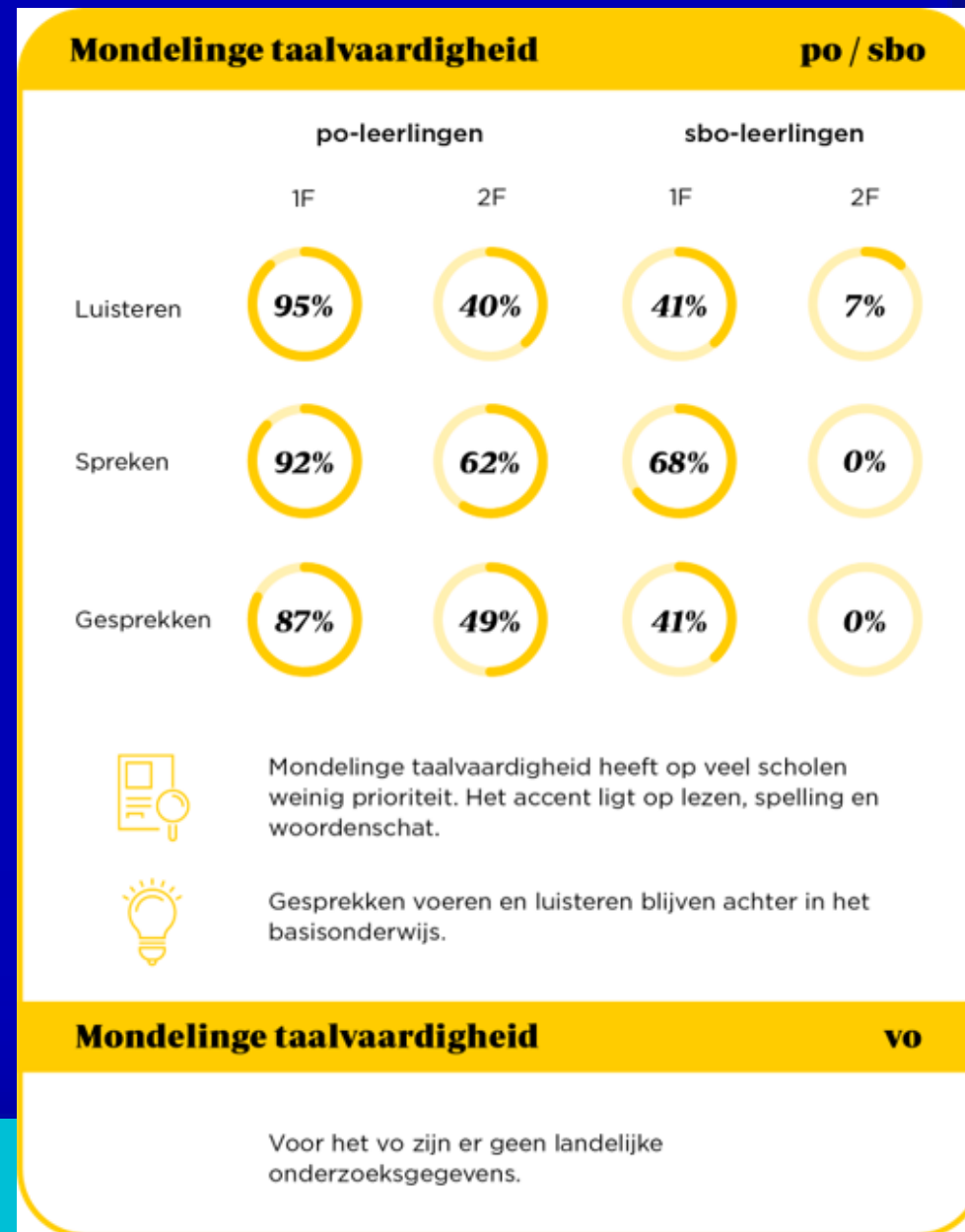
Taal-Nederlands

po

- 1F-niveau wordt behaald;
- 2F-niveau wordt niet behaald.

vo

- Geen landelijke gegevens voor het vo.

Ga naar Mentimeter, code 4123532

Stelling 1

Er is op mijn school veel aandacht voor gesprekken voeren.

Stelling 2

Op mijn school hebben we doelen geformuleerd op het gebied van mondelinge taalvaardigheid.

Stelling 3

Op mijn school werk ik samen met collega's aan het ontwikkelen van onderwijs in mondelinge taalvaardigheid.

Fragment taaldenkgesprek

Leerkracht Hanna in gesprek met leerlingen over de vraag:

Word je even goed in iets als je evenveel oefent?

Kijkvraag

Wat valt je op aan de rol van de leraar en de leerlingen in dit gesprek?

slo

Ga naar mentimeter om je bevindingen te geven

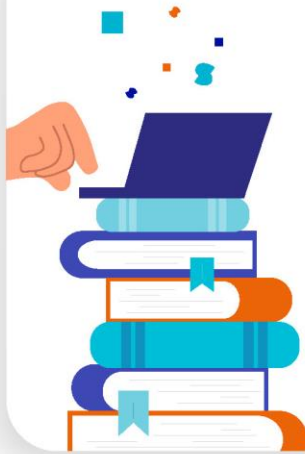
code 4123532

Wat valt je op aan de rol van de leraar en de leerlingen in dit gesprek?

/ Adviezen versterken basisvaardigheden taal-Nederlands

/ Didactiek

- Maak gebruik van bewezen effectieve didactiek.
- Zorg voor een rijk taalaanbod.
- Bevorder lees- en schrijfmotivatie.
- Zet meertaligheid in bij het leren.

/ Samenhang

- Zorg voor samenhang tussen lezen, schrijven en mondelinge taalvaardigheid.
- Zorg voor betekenisvolle verbinding tussen taalverzorging en lezen, schrijven en mondelinge taalvaardigheid.
- Verbind de taalvaardigheden expliciet aan andere vakken.
- Houd zicht op de doorlopende leerlijn van de taalvaardigheden.

Adviezen versterken basisvaardigheden

/ Toetsing

- Start vanuit taaldoelen. Stem daar formatieve evaluatie en summatieve beoordeling op af.

/ Organisatie

- Verdeel de onderwijstijd over de taalvaardigheden evenrediger: besteed meer aandacht aan schrijven en mondelinge taalvaardigheid.

/ Overzicht domeinen, subdomeinen en kerndoelen Nederlands primair onderwijs

Domein	Subdomein	Kerndoel
Overstijgend		<ol style="list-style-type: none"> 1. Taal- en leesomgeving 2. Taal in de leergebieden
A Communicatie	A1 Taalvaardigheid	<ol style="list-style-type: none"> 3. Begrijpend luisteren, lezen en kijken 4. Doelgericht spreken en schrijven 5. Creatief taal gebruiken 6. Schrijven om te leren 7. Bronnen onderzoeken 8. Bronnen verwerken 9. Reflecteren op taalactiviteiten
	A2 Interactie	<ol style="list-style-type: none"> 10. Doelgericht gesprekken voeren 11. Gesprekken voeren om te leren
B Taal	B1 Taal als systeem	<ol style="list-style-type: none"> 12. Vorm en betekenis beschouwen 13. Schriftelijke taalverzorging
	B2 Taal en individu & maatschappij	<ol style="list-style-type: none"> 14. Talige identiteit 15. Taalvariatie 16. Taalverandering
C Literatuur	C1 Literatuur als systeem	<ol style="list-style-type: none"> 17. Inzicht in verhalende teksten 18. Verkennen van literaire genres
	C2 Literatuur en individu & maatschappij	<ol style="list-style-type: none"> 19. Leesvoorkeur 20. Functies van literatuur

Kerdoel II	Gesprekken voeren om te leren
Doelzin	De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
Het gaat hierbij om	<ul style="list-style-type: none"> • constructief laten verlopen van gesprekken met behulp van gespreksconventies; • verwoorden van gedachten, inzichten en kennis over concepten, verschijnselen en aanpakken; • vragen om en antwoorden op verzoek om toelichting, verklaring of verificatie; • analyseren van informatie en perspectieven; • beargumenteren en samenvatten van standpunten, opgedane kennis, beslissingen of gekozen aanpak.
Te denken valt aan	<ul style="list-style-type: none"> • filosoferen over het gebruik van verschillende talen en taalvariëteiten in verschillende contexten; • bedenken van oplossingen voor een probleem uit een leergebied of het dagelijks leven; • verzinnen van het vervolg van een gezamenlijk gelezen verhaal; • gezamenlijk bepalen van de klassenregels.

Gesprekken die de taal-, denk- en kennisontwikkeling stimuleren...

...zijn dialogen waarin leerlingen met elkaar en de leraar kennis opbouwen en zo al doende hun taalvaardigheid en denkvaardigheid ontwikkelen.

Gesprekken die de taalontwikkeling stimuleren:

- goed en begrijpelijk taalaanbod;
- adequate feedback;
- uitgebreide taalproductie van de leerling.

zet het taalleermechanisme in werking

Uitgebreide productie op eigen initiatief
= huidige kennis actief en creatief
inzetten

Opmerken wat je nog niet weet

Opletten in taalaanbod

Ontdekken wat je nodig hebt
= toevoegen aan kennis

Gesprekken die de **denk- en kennisontwikkeling** stimuleren:

met elkaar redeneren en uitwisselen over een onderwerp vanuit verschillende **perspectieven** (denken over kennis en informatie)

→ draagt bij aan **begrip** over het onderwerp (kennis)

Taxonomie van Bloom

<p>1. Onthouden</p> <p>Informatie herinneren</p> <p>Herkennen, beschrijven, benoemen</p> 	<p>2. Begrijpen</p> <p>Ideeën of concepten uitleggen</p> <p>Interpreteren samenvatten, benoemen, classificeren, uitleggen</p> 	<p>3. Toepassen</p> <p>Informatie in een andere context gebruiken</p> <p>Bewerkstelligen, uitvoeren, gebruiken, toepassen</p> 	<p>4. Analyseren</p> <p>Informatie in stukken opdelen om de verbanden en relaties te onderzoeken</p> <p>Vergelijken, organiseren, uit elkaar halen, ondervragen, vinden</p> 	<p>5. Evalueren</p> <p>Motiveren of rechtvaardigen van een besluit of gebeurtenis</p> <p>Controleren, hypothetiseren, bekritisieren, experimenteren, beoordelen</p> 	<p>6. Creëren</p> <p>Nieuwe ideeën, producten of gezichtspunten genereren</p> <p>Ontwerpen, maken, plannen, produceren, uitvinden, bouwen</p>
<p>Kennis</p>					

Kenmerken van deze gesprekken:

- kritisch, maar constructief deelnemen
- relevante informatie geven
- ieders ideeën zijn waardevol
- partners geven en vragen redenen
- overeenstemming proberen te bereiken
- redeneren is zichtbaar.

Exploratory talk van Mercer & Littleton (2013)

[Stephan van Leiden - photographer](#)

Stel, jij bent de burgemeester van [jullie woonplaats]. Waar zou je geld aan besteden?

Het klimaat op aarde verandert: de aarde wordt steeds warmer. Het ijs op de Noord- en de Zuidpool is aan het smelten. Daardoor komt het water in de zee steeds hoger te staan. En Nederland ligt heel laag...

Kenmerken van effectieve didactiek:

→ Krachtige kwestie

Het onderwerp daagt uit tot nadenken over een probleem of kwestie waar niet meer één antwoord of oplossing voor is.

De talen in je leven bepalen wie je bent.

Kenmerken van effectieve didactiek

Interactievaardigheden:

Bied ruimte voor actieve deelname	Stimuleer de kwaliteit van de inhoud
❖ Laat stiltes vallen	❖ Ga door op de inhoud van wat de leerling zegt
❖ Geef verbale en non-verbale luisterresponsen	❖ Probeer samen met de leerling(en) er achter te komen wat de leerling bedoelt
❖ Stel niet achter elkaar vragen	❖ Zet de leerlingen aan tot hogere orde denken en tot hoger niveau taalgebruik
❖ Doe af en toe een prikkelende uitspraak	❖ Breid inbreng van leerlingen inhoudelijk uit
❖ Nodig de leerlingen (non-verbaal) uit om op elkaar te reageren	

Werk in uitvoering

- Handreiking Interactie: gesprekken voeren die de taal-, denk- en kennisontwikkeling stimuleren.
- Lessenserie po - Wat een talent!
- Lessenserie vo - Zeg het met gebaren.

Lessenseries

Wat een talent!
Lessenserie po

Zeg het met gebaren!
Lessenserie vo

Uitgangspunten Lessenseries

- Inzetten van rijke teksten
- Integratie met lezen en schrijven
- Integratie met andere vakken
- Aandacht voor de kracht van meertaligheid

Volg de pijl!

Lesbeschrijving

PO (GROEP 5-6)

Wat een talent!

Een lessenserie bij de handreiking Interactie: gesprekken voeren om de taal-, denk- en kennisontwikkeling te stimuleren.

Hoe voer je in je lessen gesprekken die de taal-, denk- en kennisontwikkeling van leerlingen stimuleren? Hoe verbind je die gesprekken betekenisvol met lezen en schrijven? Hoe benut je daarbij de kracht van meertaligheid? Deze lessenserie laat dat zien.

In de handreiking (eind 2023) lees je wat gesprekken zijn die de taal-, denk- en kennisontwikkeling van leerlingen stimuleren en hoe je ze voert als onderdeel van je onderwijs. Ook lees je wat dat vraagt van jou als leraar en van je leerlingen.

“Versterk de basisvaardigheden taal van jouw leerlingen”

60 min

Les 1: Wat is talent?

De leerlingen verkennen wat talent is door een gedicht te lezen en erover in gesprek te gaan aan de hand van prikkelende vragen. De leerlingen bespreken elkaars talenten en maken een talentenmuur van de groep.

60 min

Les 2: Wat een talenten

De leerlingen verdiepen en verbreden het concept talent door een gesprek aan de hand van prikkelende vragen, het ontdekken van talenten van personages in boeken en het categoriseren van talenten.

60 min

Les 3: Anti-talent

De leerlingen gaan in gesprek over anti-talenten en welke (onverwachte) positieve kanten dat heeft. Ze verzamelen zo ideeën voor het schrijven van een gedicht over anti-talenten.

Les 4: Het talent van Richard Turere

De leerlingen lezen de rijke tekst over Richard Turere uit het boek *Wereldkinderen*. Met behulp van scaffolding en gesprekken werken ze aan hun begrip over de inhoud.

60 min

60-90 min

Les 5: Op verhaal komen #vertelling

De leerlingen gaan in gesprek over situaties waarin ze hun talent inzetten om anderen te helpen of blij te maken en schrijven een eerste versie van hun tekst.

60 min

Les 6: Eigen talent #vertelling

De leerlingen krijgen en geven feedback op de eerste versie van hun vertelling, herschrijven die en publiceren de tekst.

/ Les 1: Wat is talent?

Verkennen van het concept talent

Leerlingen verkennen wat talent is door verschillende definities en een gedicht te lezen en te bespreken.

a. Definities

- Lees de **definitie van talent** in het Junior Van Dale woordenboek - dia 3. Vraag wie er in de klas ook een talent heeft, zoals Mounia.
- Lees de **definitie van talent** volgens de kindertalentfluisteraar - dia 4 en vraag leerlingen aan de hand daarvan naar hun talenten.

b. Gedicht *This Varkentje*

- Bekijk de **illustratie** - dia 5 en vraag wat dit met talent te maken heeft.
- Introduceer het gedicht *This varkentje* van Edward van de Vendel - dia 6. Vraag leerlingen wat hen opvalt in de taal van de eerste zinnen.
- Lees het gedicht voor - bijlage 1.
- Bespreek met de leerlingen wat de dichter met dit gedicht wil zeggen. Gebruik de denkroutine denken-delen-uitwisselen.
- Deel kopieën van het gedicht uit. Herlees het gedicht en vraag leerlingen mooie zinnen te onderstrepen.
- Laat leerlingen de mooie zinnen uitwisselen.

This varkentje

‘There was this varkentje from Holland,
and this varkentje had a dream.’
[...]

Gedicht van Edward van de Vendel
Illustratie van Wolf Erlbruch

/ Les 4: Het talent van Richard Turer

Lezen van de tekst

Leerlingen lezen de rijke tekst over Richard Turere in Wereldkinderen met behulp van scaffolding en gesprekken over de inhoud van de tekst.

Kijk in de handreiking voor adviezen bij het voeren van het gesprek.

Taaldenkgesprek

- Focus op de zin: “hij zocht een manier waarop mensen en leeuwen konden samenleven.” Vraag je hardop af: hoe zou Richard zijn koeien kunnen beschermen, zonder de leeuwen te doden?
- Vorm groepjes van twee of drie leerlingen en laat de leerlingen in gesprek gaan over bovenstaande de vraag. Schuif bij een groepje aan.
- Inventariseer kort: wat hebben de leerlingen bedacht? Er is geen goed of fout, waardeer alle ideeën. Hebben ze iets bedacht dat echt kan werken?

Zeg het met gebaren!

Lessenserie vo brugklas

Globale lesbeschrijving

In vijf lessen lezen leerlingen een romanfragment, bekijken videofragmenten en voeren daarover met elkaar een taal-, denk- en kennisontwikkende gesprekken.

Volg de pijl!

50 min

Les 1

Leerlingen lezen het eerste deel van een romanfragment uit het boek *Hoor je mij? Als je moet leven in twee werelden*, van Caja Cazemier en Martine Letterie, waarna ze op basis van een denkroutine met elkaar in gesprek gaan over het gedrag van de leerlingen uit het fragment.

50 min

Les 2

Leerlingen gaan in gesprek over taal en taalvariateiten. Op basis van een krachtige kwestie verkennen ze in een gesprek verschillende perspectieven op het onderwerp.

50 min

Les 3

Leerlingen lezen het tweede deel van het fragment. Ze bekijken een video over meertaligheid en gaan aan de hand van de kwestie *taal vormt een onderdeel van je identiteit* met elkaar in gesprek.

Les 4 en 5

Leerlingen denken na over hun eigen meertaligheid en over vragen die betrekking hebben op identiteit en identiteitsontwikkeling. Vervolgens gaan ze in gesprek aan de hand van de kwestie *taal bepaalt je identiteit*.

100 min

Zeg het met gebaren!

Lessenserie vo brugklas

Bespreken van het romanfragment

Leerlingen lezen een fictiefragment.

- Start de les met een introductie op het hoofdstuk dat je gaat (voor)lezen:
Sterre, de hoofdpersoon, zit net als jullie in de brugklas. In het fragment lezen we haar eerste kennismaking met de klas. Sterre vertelt dat ze doof is en dat maakt wat los in de klas.
  - Deel het fragment en werkblad uit - bijlage 1.
  - Geef leerlingen gerichte luistervragen op basis van de denkroutine:
    - Wat gebeurt er in de klas?
    - Wat heb je gelezen in het fragment waardoor je dat zegt?
  - Lees het fragment voor tot "De bel gaat. Nu al pauze?" op pagina 31.
  - Laat leerlingen hun ideeën bij de luistervragen noteren. Ze mogen zelf kiezen welke taal ze gebruiken. Zo richten ze zich eerst op de inhoud.
  - Laat leerlingen daarna eventueel in tweetallen nadenken over de formulering van hun ideeën in het Nederlands.

In gesprek over het romanfragment

Leerlingen gaan aan de hand van een denkroutine met elkaar in gesprek over reacties van personages en hun eigen ervaringen.

Zeg het met gebaren!

Lessenserie vo brugklas

Denkroutines

Denkroutines kun je inzetten om het denken van leerlingen te ondersteunen en zichtbaar te maken. Er zijn veel verschillende denkroutines. Ze geven jou als leraar en je leerlingen meer zicht op de denkstappen. Gebruik eenzelfde denkroutine langere tijd. Zo raken leerlingen gewend aan de werkwijze.

In deze lessenserie staat de denkroutine wat maakt dat je dat zegt centraal.

De vragen die hierbij centraal staan, zijn:

- Wat gebeurt er in de tekst?
- Wat heb je gelezen, waardoor je dat zegt?

Aandacht voor meertaligheid

Tip!

Geef leerlingen de ruimte hun thuistaal in zetten als ze dat willen. Leerlingen voelen zich veiliger en krijgen meer zelfvertrouwen. Ook kunnen ze zich concentreren op de inhoud. In de klassikale bespreking maak je samen de koppeling naar het Nederlands. Zo versterk je de thuistaal en de Nederlandse taal.

- Gebruiken van meertalige bronnen
- Taalmaatjes
- Thuisopdracht
- Onderwerp van de les

/ Overzicht domeinen, subdomeinen en kerndoelen Nederlands primair onderwijs

Domein	Subdomein	Kerndoel
Overstijgend		1. Taal- en leesomgeving 2. Taal in de leergebieden
	A Communicatie	A1 Taalvaardigheid
A2 Interactie		10. Doelgericht gesprekken voeren 11. Gesprekken voeren om te leren
B Taal	B1 Taal als systeem	12. Vorm en betekenis beschouwen 13. Schriftelijke taalverzorging
	B2 Taal en individu & maatschappij	14. Talige identiteit 15. Taalvariatie 16. Taalverandering
C Literatuur	C1 Literatuur als systeem	17. Inzicht in verhalende teksten 18. Verkennen van literaire genres
	C2 Literatuur en individu & maatschappij	19. Leesvoorkeur 20. Functies van literatuur

/ B Taal B2 Taal en individu en maatschappij

Kerdoel 14 Talige identiteit

Doelzin De leerling verkent hoe je met taal uiting geeft aan je identiteiten.

Het gaat hierbij om

- benutten van het eigen talige repertoire in de volle breedte: talen en taalvariëteiten, gebaren, lichaamstaal;
- experimenteren met het eigen talige repertoire met een beoogd effect, in relatie tot publiek, doel en context;
- reflecteren op hoe je overkomt op anderen op basis van bewuste keuzes in je eigen talige repertoire;
- herkennen van expressie van verschillende identiteiten in gelezen, beluisterde of bekeken teksten;
- waarderen van het eigen talige repertoire.

Te denken valt aan

- verwoorden van keuzes rondom taalgebruik en non-verbale communicatie na afloop van een presentatie;
- reflecteren op de eigen woordkeuze in de interactie met een ander;
- gebruiken van talenkennis bij het interpreteren of schrijven van teksten in het Standaardnederlands.

[Conceptkerndoelen leergebied Nederlands + toelichtingsdocument - SLO](#)

Mentimeter code 4123532

Wat voor nieuwe inzichten heb je opgedaan?

Wat voor vragen roept het nog op?

Wat heb je nodig?

slo

Platform basisvaardigheden

Taal-Nederlands – SLO

- In oktober: de lessenseries
- In december: handreiking Interactie

Meer weten?

- [Reflectiewijzer mondelinge taalvaardigheid](#)
- [Achtergrondinformatie mondelinge taalvaardigheid](#)

Versterken basisvaardigheden: kennis en handreikingen

Voor leraren, docenten, (staf)medewerkers of schoolleiders staan hieronder een aantal praktische handvatten en adviezen om de basisvaardigheden te versterken.

/ taal-Nederlands

/ rekenen-wiskunde

/ digitale geletterdheid

/ burgerschap

Bedankt voor je deelname!

- Vragen? Mail dan naar i.jansen@slo.nl of a.tammes@slo.nl
- Je ontvangt morgen een mail met de link naar alle materialen die aan bod zijn gekomen.
- Wil jij je mening geven over deze online bijeenkomst? Vul dan ons [evaluatieformulier](#) in!

 een doordacht curriculum
dat doen we *samen*

Bronnen

- Adams, T. & Walsh, S. (2020). *Wereldkinderen. 50 jonge mensen die het verschil maakten*. Haarlem: Gottmer
- Damhuis, R., de Blauw, A. & Brandenbarg, N. (2004) *CombiList, een instrument voor taalontwikkeling via interactie: Praktische vaardigheden voor leidsters en leerkrachten*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands.
- Mercer, N. & K. Littleton (2013). *Interthinking. Putting talk to work*. New York: Routledge.
- www.lowan.nl/taaldenkgesprekken – krachtige kwesties

•